

Nem ismerjük a szaporítóanyag szerepét a fertőzés terjedésében. Elképzelhetőnek tartjuk, hogy a 'Koltay' nyár szabadszíriai körülmények között előforduló tömeges fertőzöttségében szerepet játszott az állomány létesítése során alkalmazott fertőzött csemete. Ennek azonban ellentmond az a tény, hogy a fertőzések tömeges megjelenése nem az ültetést követően, hanem több évvel később jelentkezett.

Ugyanakkor a tény, hogy a baktérium megtalálható a tünetmentes egyedekben is, magában hordozza a lehetőségét a tünetek későbbi megjelenésének. Feltételezhető, hogy az endofita módon jelen lévő baktérium a fák számára stresszhelyzetet teremtő kedvezőtlen környezeti tényezők, termőhelyi viszonyok kialakulása esetén felszaporodik, és tünetet okozva jelenik meg a kéreg felszínén. A jelenséget számos gombafaj esetében

már igazolták. Ezt a feltevést csak egy, a szaporítóanyag-telepeken végzendő szisztematikus felmérés tudná tisztázni, mivel a molekuláris biológiai azonosítási eljárást alkalmazva akár tünetmentes egyedekből is kimutatható a kórokozó.

Ugyancsak izgalmas kérdés a baktérium eredete. Az a tény, hogy a baktérium közel azonos időben jelent meg Európában és Kínában, számos megválaszolatlan kérdést vet fel. Nem tudni hol és mikor történt a faj kialakulása és hogyan jutott el ilyen gyorsan oly távoli pontokra?

Amennyiben az Ön a környezetében hasonló tüneteket észlel, kérjük jelezze részünkre a *koltay.andras@ertti.naik.hu* címen.

Felhasznált irodalom

Németh J. – Csonka I. – Szabó L. (1999): *Erwinia salicis* okozta fapusztulás fűz állományban. 45. Növényvédelmi Tudományos Napok, Budapest, 119.

- Tóth T. – Lakatos T. – Koltay A. (2013): *Lonsdalea quercina* subsp. *populi* subsp. nov., isolated from bark canker of poplar trees. International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology, (2013) 63, 2309–2313. doi:10.1099/ijms.0.042911-0.
- Végh A. – Tóth A. – Zámbo Á. – Borsos G. – Palkovics L. (2013): A dió (*Juglans regia* L.) kéregpedése, feketefolyása: új baktériumos betegség Magyarországon. Növényvédelem 49 (9), 397–401.
- Yong L. – Han X. – Li-min G. – Koltay A. – Palacio-Bielsa A. – Jupu C. – Shoujiang X. – Xuqi Y. (2017): Elevation of three subspecies of *Lonsdalea quercina* to species level: *Lonsdalea britannica* sp. nov., *Lonsdalea iberica* sp. nov. and *Lonsdalea populi* sp. nov. International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology (IJSEM), 28. September 2017., doi: 10.1099/ijsem.0.002353. 🌱

Mire jó a szakmérnök?

Erdőmérnöki oklevelem (10–1971) megszerzésekor boldog voltam, hogy olyan képesítés birtokában vagyok, amely a háromirányú (biológiai, műszaki, gazdasági) képzésnek köszönhetően, sokféle munkavégzésre jogosít. Ennek ellenére a fő szakterületet választva, egyetlen erdőgazdaságnál dolgoztam nyugdíjazásomig, különböző munkakörökben.

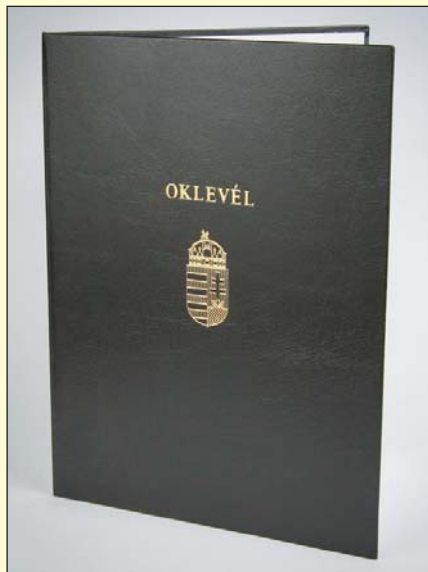
A rendszerváltás után mások lettek a gazdálkodás körülményei, éreztem, hogy az új piacgazdasági változásokhoz bővítenem kell ismereteimet. Az Egyetem észlelte a képzés iránti igényt, és nagyon helyesen hirdett ezirányú szakmérnökképzést.

1993-tól indult az a képzés, amelyet elvégezve, 1995-ben „vállalkozó gazdasági okleveles szakmérnök” diplomát (9/1995) kaptam. Hasznát is vettem új ismereteimnek, segítségükkel a későbbiekben az erdőgazdaság vállalatirányítási rendszerei (minőségügyi, környezetközpontú, HACCP) kialakításával és működtetésével, valamint belső ellenőrzéssel is foglalkoztam.

Nyugdíjasként kaptam lehetőséget, egyéni vállalkozóként, havi 3 napi belső ellenőri tevékenységre, amit úgy éreztem, munkáltatóm és magam számára is megelégedéssel végeztem.

A 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet (a költségvetési szervnél és köztulajdon-

ban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról...) 20. § (2) bekezdése előírta, hogy a gazdasági társaságnál belső ellenőri tevékenységet végzőknek bejelentést kell tenniük legkésőbb 2020. március 31-ig a Pénzügyminisztériumba, amelyben a megfelelő szakképesítés másolatát csatolni kell. Előírta a belső ellenőrzéshez a szakmai képesítéseket is, melyeket a rendelet 2. § (1) bekezdésében, valamint „a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló kormányrendelet” – 93/2002. (V. 5.) Korm. r. – 2. sz. mellékletében sorolt fel.

A felsorolásban gazdasági mérnök szerepel, de gazdasági szakmérnök nem. Ezért a Pénzügyminisztérium határozatában megtiltotta belső ellenőri tevékenység végzését köztulajdonban álló gazdasági társaságnál.

Azért tartottam fontosnak esetemet ismertetni az *Erdészeti Lapok* olvasóival, mert feltételezem, országszerte több helyen okozott zavart ez a rendelet, amire megoldást kellene találni.

Ezért föl kívánom hívni a Soproni Egyetem szakmérnökképzését szervezők figyelmét arra, hogy jó lenne a képzéssel azonos szakirányú minisztériummal szoros kapcsolatot tartaniuk

- a képzés beindítása előtt azért, hogy az adott szakterület jogszabályalkotóival megegyezzenek arról, hogy milyen tevékenységre jogosít majd a szakmérnöki oklevél (ezt kell meghirdetni a jelentkezők számára),
- a szakmérnöki oklevelek kiadása után pedig azért, hogy később születő jogszabályból ne maradjanak ki, a Soproni Egyetem szakmérnöki oklevelei sem.

Akkor remélhetőleg elkerülhető lesz a mostanéhoz hasonló helyzet, amikor fölmerül a kérdés:

MIRE JO(GOSULT) A SZAKMÉRNÖK?

Iványi Miklós

okl. erdőmérnök, vállalkozó gazdasági okl. szakmérnök